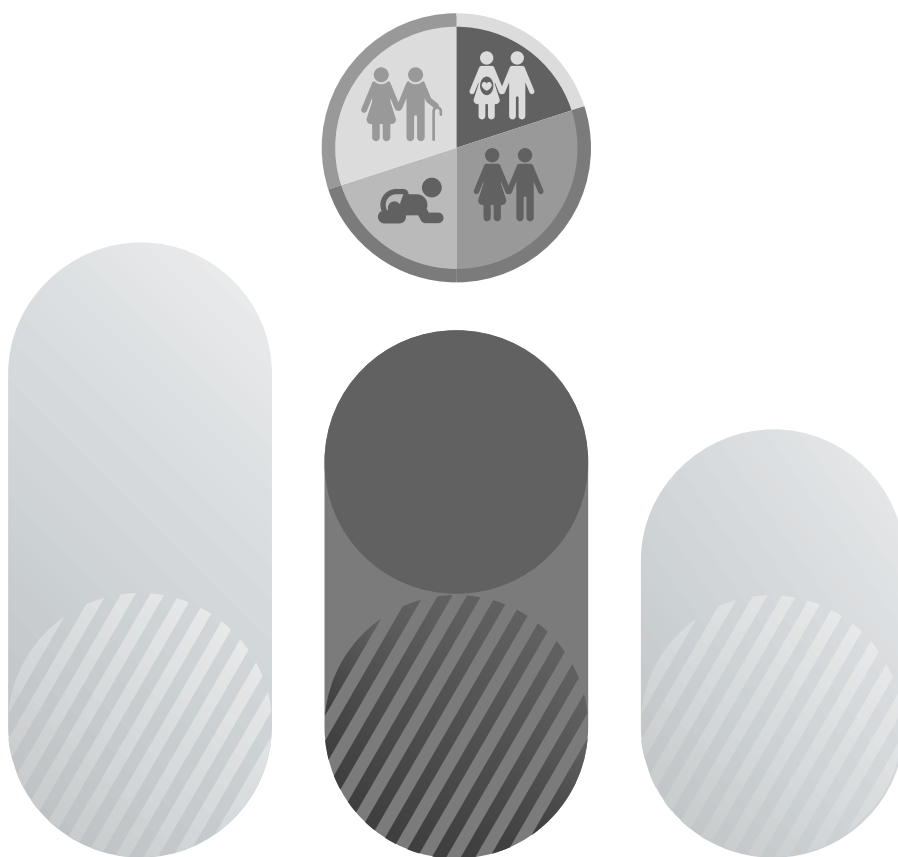

Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie łódzkim w 2017 r.

Population, vital statistics and migration in Łódzkie voivodship in 2017

Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie łódzkim w 2017 r.

Population, vital statistics and migration
in łódzkie voivodship in 2017

Urząd Statystyczny w Łodzi Statistical Office in Łódź

Łódź 2018

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Łodzi, Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Łódź, Łódzkie Centre For Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Izabela Kaleta, Aneta Matysiak

Kierujący

Supervisor

Anna Jaeschke

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Anna Buczek-Toboła, Mariola Figura, Marta Gonerska, Izabela Kaleta, Aneta Matysiak

Projekt ikon

Icons made by

Freepik

ISBN 978-83-60002-89-6

Publikacja dostępna na stronie

Publications available on website

<http://www.lodz.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source.

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Łodzi przekazuje Państwu kolejną edycję ukazującej się corocznie publikacji „Ludność, ruch naturalny ludności i migracje w województwie łódzkim”. W opracowaniu zaprezentowano sytuację demograficzną województwa łódzkiego w 2017 r. na tle lat poprzednich.

Niniejsza publikacja składa się z dwóch części. Pierwsza przedstawia wyniki bilansu ludności, sporządzonego według stanu w dniu 31.12.2017 r. Analizy dokonano wyodrębniając następujące zagadnienia: stan i strukturę ludności, ruch naturalny, migracje wewnętrzne i zagraniczne. Drugą część publikacji stanowi obszerny zestaw tablic, w których przedstawiono szczegółowe dane demograficzne charakteryzujące województwo łódzkie, a także wybrane informacje w przekroju powiatów i gmin. Uzupełnienie stanowią mapy prezentujące najistotniejsze zagadnienia w przekroju terytorialnym.

Przekazując niniejsze opracowanie, mamy nadzieję, że będzie ono źródłem przydatnych informacji o mieszkańcach województwa łódzkiego, a także o skali i kierunkach zmian demograficznych w regionie.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

Łódź, czerwiec 2018 r.

Preface

Statistical Office in Łódź presents the subsequent edition of issued yearly publication „Population, vital statistics and migration in the Łódzkie Voivodship”. The study illustrates demographic situation of the Łódzkie Voivodship in 2017 on the background of the previous years.

The publication consists of two parts. The first one presents the results of population balance made as of December 31, 2017. The analysis is divided into following issues: characteristics of the population and its structure, vital statistics, internal and international migration of population. The second part of publication is a comprehensive set of tables of demographic data characterizing the Łódzkie Voivodship, and selected information by powiats and gminas. The publication also includes cartograms presenting the most important issues in the regional breakdown.

Presenting this publication, we hope that it will be the source of useful information on inhabitants of Łódzkie Voivodship population as well as scale and trends of demographic transformation in the region.

Director
of the Statistical Office in Łódź

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

Łódź, June 2018

Spis treści

Contents

Przedmowa.....	3
<i>Preface.....</i>	<i>4</i>
Spis map	6
<i>List of maps.....</i>	<i>6</i>
Spis tablic	7
<i>List of tables.....</i>	<i>7</i>
Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty	9
<i>Symbols and main abbreviations</i>	<i>9</i>
Synteza	11
<i>Executive summary.....</i>	<i>11</i>
Stan i struktura ludności	11
<i>Size and structure of population</i>	<i>11</i>
Ruch naturalny ludności	14
<i>Vital statistics</i>	<i>14</i>
Migracje ludności.....	16
<i>Migration of population.....</i>	<i>16</i>
Podsumowanie	18
<i>Summary</i>	<i>19</i>
Uwagi metodyczne	20
<i>Methodological notes.....</i>	<i>22</i>

Spis map

List of maps

Mapa administracyjna województwa łódzkiego

Administrative map of Łódzkie Voivodship

Ludność według płci i wieku w 2017 r.

Population by sex and age in 2017

Ludność na 1 km² w 2017 r.

Population per 1 km² in 2017

Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2017 r.

Non-working population per 100 person of working age in 2017

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2017 r.

Natural increase per 1000 population in 2017

Płodność i dzietność kobiet w 2017 r.

Female fertility in 2017

Małżeństwa zawarte i rozwody w 2017 r.

Marriages contracted and divorces in 2017

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2017 r.

Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in 2017

Migracje wewnętrzne w 2017 r.

Internal Migration in 2017

Główne kierunki imigracji europejskich do województwa łódzkiego w 2017 r.

Main directions of Europe immigration to Łódzkie Voivodship in 2017

Główne kierunki emigracji europejskich z województwa łódzkiego w 2017 r.

Main directions of Europe emigration from Łódzkie Voivodship in 2017

Spis tablic – aneks

List of tables – appendix

- Tablica 1. Powierzchnia i ludność według podregionów, powiatów i gmin w 2017 r.
Table 1. Area and population by subregions, powiats and gminas in 2017
- Tablica 2. Ludność według płci, wieku, podregionów i powiatów w 2017 r.
Table 2. Population by sex, age, subregions and powiats in 2017
- Tablica 3. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym według podregionów, powiatów i gmin w 2017 r.
Table 3. Working and non-working age population by subregions, powiats and gminas in 2017
- Tablica 4. Ruch naturalny ludności według podregionów, powiatów i gmin w 2017 r.
Table 4. Vital statistics by subregions, powiats and gminas in 2017
- Tablica 5. Małżeństwa zawarte (cywilne i wyznaniowe) według podregionów i powiatów w 2017 r.
Table 5. Marriages contracted (civil and religious) by subregions and powiats in 2017
- Tablica 6. Małżeństwa według wieku nowożeńców i miejsca zamieszkania w 2017 r.
Table 6. Marriages by age and place of residence of bridegroom and brides in 2017
- Tablica 7. Małżeństwa według poziomu wykształcenia nowożeńców w 2017 r.
Table 7. Marriages by educational level of bridegroom and brides in 2017
- Tablica 8. Separacje orzeczone prawomocnie według podregionów i powiatów w 2017 r.
Table 8. Separations by subregions and powiats in 2017
- Tablica 9. Rozwody orzeczone prawomocnie według podregionów i powiatów w 2017 r.
Table 9. Divorces by subregions and powiats in 2017
- Tablica 10. Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa w 2017 r.
Table 10. Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce in 2017
- Tablica 11. Rozwody według poziomu wykształcenia małżonków i okresu trwania małżeństwa w 2017 r.
Table 11. Divorces by educational level of spouse and duration of marriage in 2017
- Tablica 12. Urodzenia żywe według wieku matki, podregionów i powiatów w 2017 r.
Table 12. Live births by age of mother and by subregions and powiats in 2017
- Tablica 13. Urodzenia żywe pojedyncze i wielorakie, według płci noworodka i wieku matki w 2017 r.
Table 13. Single and multiple live births by sex of new born infants and age of mother in 2017
- Tablica 14. Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka i poziomu wykształcenia matki oraz wiek środkowy matek w 2017 r.
Table 14. Live births by order and educational level of mothers and median age of mothers in 2017
- Tablica 15. Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności według powiatów w 2017 r.
Table 15. Female fertility and reproduction rates of population by powiats in 2017
- Tablica 16. Zgony według wieku, płci zmarłych, podregionów i powiatów w 2017 r.
Table 16. Deaths by age and sex of deceased, subregions and powiats in 2017
- Tablica 17. Zgony według klas przyczyn, płci, podregionów i powiatów w 2016 r.
Table 17. Deaths by causes, sex, subregions and powiats in 2016

-
- Tablica 18. Prognoza ludności według ekonomicznych grup wieku
Table 18. Population projection by economic age groups
- Tablica 19. Prognoza ludności według podregionów i powiatów
Table 19. Population projection by subregions and powiats
- Tablica 20. Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały według podregionów i powiatów w 2017 r.
Table 20. Internal and international migration of population for permanent residence by subregions and powiats in 2017
- Tablica 21. Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci, podregionów i powiatów w 2017 r.
Table 21. Internal migration of population for permanent residence by sex of migrants, subregions and powiats in 2017
- Tablica 22. Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według wieku migrantów w 2017 r.
Table 22. Internal migration of population for permanent residence by age of migrants in 2017
- Tablica 23. Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów w 2017 r.
Table 23. International migration of population for permanent residence by sex and age of migrants in 2017

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol <i>Symbol</i>	Opis <i>Description</i>
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit</i>
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit</i>
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych <i>data not available or not reliable</i>
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
tys. <i>thous.</i>	tysiąc <i>thousand</i>
mln	milion <i>million</i>
km	kilometr <i>kilometre</i>
m ²	metr kwadratowy <i>square metre</i>
km ²	kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
r.	rok <i>year</i>
cd. <i>cont.</i>	ciąg dalszy <i>continued</i>
dok. <i>cont.</i>	dokończenie <i>continued</i>
poz.	pozycja <i>poisition</i>
p. proc. <i>pp</i>	punkt procentowy <i>percentage point</i>
ust.	ustęp <i>paragraph</i>
Dz. U.	Dziennik Ustaw <i>Journal of Laws</i>

itp. <i>etc.</i>	i tym podobne <i>and the like</i>
m.in. <i>i.a.</i>	między innymi <i>among others</i>
np. <i>e.g.</i>	na przykład <i>for example</i>
tj. <i>i.e.</i>	to jest <i>that is</i>
ozn. <i>i.e.</i>	to znaczy <i>that is</i>

Synteza

Stan i struktura ludności

Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 r. województwo łódzkie zamieszkiwało **2476,3 tys. osób**. Mieszkańcy województwa stanowili 6,4% ludności Polski (wobec 6,5% w 2015 r. oraz 2016 r.). Pod względem wielkości populacji łódzkie, niezmiennie od wielu lat, plasuje się na 6 miejscu w kraju – po: mazowieckim, śląskim, wielkopolskim, małopolskim i dolnośląskim.

Tabl. Ludność
Stan w dniu 31 XII
Tabl. Population
As of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	
			ogółem total	Polska= 100 Poland = 100
OGÓŁEM TOTAL	2493603	2485323	2476315	6,4
w tym kobiety of which females	1305485	1301014	1296446	6,5
Kobiety na 100 mężczyzn Females per 100 males	110	110	110	x
Miasta Urban areas	1572862	1563595	1553425	6,7
w % ogółu ludności in % of total population	63,1	62,9	62,7	x
Wieś Rural areas	920741	921728	922890	6,0
w % ogółu ludności in % of total population	36,9	37,1	37,3	x
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej Population per 1 km ² of total area	137	136	136	x

Na przestrzeni ostatnich lat w województwie łódzkim obserwujemy systematyczny **spadek liczby ludności**. W końcu 2017 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 9,0 tys. osób (tj. o 0,4%). Analiza zmian liczby mieszkańców w przekroju powiatów wskazuje, iż największy procentowy ubytek ludności – o 0,9% – miał miejsce w Łodzi. Liczba mieszkańców stolicy województwa, w porównaniu z rokiem poprzednim, zmniejszyła się o 6,1 tys. osób, podczas gdy w 2016 r. liczba Łożdzian spadła o 0,6% (tj. o 4,5 tys. osób).

W 2017 r. wzrost liczby ludności odnotowano w pięciu powiatach województwa łódzkiego (w roku poprzednim w siedmiu powiatach). W ciągu roku liczba mieszkańców zwiększyła się w powiatach: łódzkim wschodnim, zgierskim, skierniewickim, wierzuszowskim oraz bełchatowskim.

Ubytek mieszkańców województwa łódzkiego, podobnie jak w skali całego kraju, dotyczył przede wszystkim populacji zamieszkującej miasta. W 2017 r. liczba ludności miejskiej województwa spadła o 0,7% w stosunku do roku poprzedniego, osiągając poziom 1553,4 tys. osób (wobec spadku o 0,6% w 2016 r.). Natomiast w Polsce odnotowano spadek liczby mieszkańców miast o 0,1%. **Współczynnik urbanizacji**, czyli odsetek ludności miejskiej w 2017 r. wyniósł 62,7% i był o 0,2 p. proc. niższy niż rok wcześniej. Dla Polski współczynnik ten ukształtował się na poziomie 60,1% (wobec 60,2% w 2016 r.). Taka wartość wskaźnika urbanizacji uplasowała województwo łódzkie na siódmej pozycji w kraju.

W województwie łódzkim, drugi rok z rzędu, zanotowano zwiększenie się populacji ludności wiejskiej. Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 r. liczba mieszkańców wsi wyniosła 922,9 tys. osób, co oznacza wzrost o 0,1% w porównaniu z rokiem poprzednim. W Polsce odnotowano wzrost liczebności ludności wiejskiej również o 0,1%. W końcu 2017 r. **współczynnik ruralizacji**, czyli odsetek ludności wiejskiej, ukształtował się w województwie na poziomie 37,3% (dla porównania w kraju wskaźnik ten wyniósł 37,1%).

Średnia gęstość zaludnienia, czyli liczba osób przypadająca na 1 km², w końcu grudnia 2017 r., podobnie jak w 2016 r., ukształtowała się na poziomie 136. Natomiast w Polsce, od 2010 r. średnia gęstość zaludnienia utrzymuje się niezmiennie na poziomie 123 osób na 1 km². Wskaźnik ten wykazuje znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa łódzkiego. W 2017 r. największą gęstością zaludnienia charakteryzowała się Łódź – 2354 (wobec 2375 w 2016 r.) oraz gmina miejska Pabianice – 1995 (wobec 2009 w 2016 r.). Najmniejszą wartość wskaźnika zanotowano w gminach wiejskich: Poświętne – 23 oraz Żytno – 26.

Struktura ludności według płci w województwie łódzkim na przestrzeni ostatnich lat nie ulega większym zmianom. Podobnie jak przeciętnie w kraju, przeważają kobiety, które w końcu grudnia 2017 r. stanowiły 52,4% ogólnej liczby mieszkańców województwa (o 0,1 p. proc. więcej niż w roku poprzednim). W Polsce, od 2010 r. odsetek kobiet wynosi 51,6%. Udział zanotowany w łódzkim stanowi najwyższy odsetek spośród wszystkich województw.

Współczynnik feminizacji (tj. liczba kobiet na 100 mężczyzn), w końcu 2017 r. wyniósł 110 (w Polsce 107). Obserwuje się znaczne zróżnicowanie wskaźnika w podziale terytorialnym – w miastach ukształtował się on na poziomie 115, a na wsi na poziomie 102 (w Polsce odpowiednio 111 oraz 101). Najwyższymi wartościami współczynnika feminizacji charakteryzowała się Łódź – 119 i Pabianice – 117. Z kolei największa przewaga liczby mężczyzn nad liczbą kobiet wystąpiła w gminie wiejskiej Łanięta, w której współczynnik feminizacji wyniósł 91.

Na koniec 2017 r. liczba osób **w wieku przedprodukcyjnym** (tj. poniżej 18 lat), po kilkuletnim okresie spadku, zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku – o 0,1% (wobec spadku o 0,3% w 2016 r.). W Polsce wzrost ten wyniósł 0,4% (wobec spadku o 0,1% w 2016 r.). Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym w łódzkim również wzrósł – o 0,1 p. proc. Grupa osób poniżej 18 roku życia w 2017 r. stanowiła 16,9% ogólnej populacji mieszkańców województwa. W skali kraju odsetek ten zwiększył się z 17,9% w 2016 r. do 18,0% w 2017 r.

Liczba ludności **w wieku produkcyjnym** (18-59 lat w przypadku kobiet, 18-64 lata w przypadku mężczyzn) zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim, w województwie – o 1,5% (wobec spadku o 1,4% w 2016 r.), natomiast w Polsce – o 1,1% (wobec spadku o 1,0% w 2016 r.). Dodatkowo, nastąpił spadek udziału tej zbiorowości w ogólnej liczbie ludności województwa z 60,7% w 2016 r. do 60,0% w 2017 r. W przypadku Polski, odsetek osób w wieku produkcyjnym obniżył się z 61,8% w 2016 r. do 61,2% w 2017 r.

W 2017 r. zaobserwowano, podobnie jak w poprzednich latach, wzrost liczby ludności **w wieku poprodukcyjnym** (60 lat i więcej w przypadku kobiet, 65 lat i więcej w przypadku mężczyzn), w skali województwa – o 2,4% (wobec wzrostu o 2,6% w 2016 r.), podczas gdy w Polsce – o 2,9% (wobec wzrostu o 3,1% w 2016 r.). Udział tej grupy ludności osiągnął poziom 23,1% populacji łódzkiego i był większy o 0,6 p. proc. w stosunku do zanotowanego w 2016 r. W skali całego kraju odsetek osób w wieku poprodukcyjnym zwiększył się również o 0,6 p. proc. i w 2017 r. wyniósł 20,8%. Województwo łódzkie od kilku lat charakteryzuje się najwyższym w Polsce odsetkiem osób w wieku poprodukcyjnym. Drugą lokatę zajęło województwo świętokrzyskie, z wartością wskaźnika 22,3%.

Systematyczne zmniejszanie się liczby osób w wieku produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście udziału osób w wieku poprodukcyjnym, świadczy o postępującym procesie starzenia się mieszkańców zarówno województwa łódzkiego, jak również w skali całego kraju.

Przesunięcia w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku mają wpływ na zmianę **współczynnika obciążenia demograficznego**. Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 r. na terenie województwa łódzkiego, na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 67 osób w wieku nieprodukcyjnym. Tak wysokiej wartości wskaźnika nie odnotowano w żadnym z województw. W skali całego kraju współczynnik obciążenia demograficznego wyniósł 63.

Tabl. Ludność według wieku

Stan w dniu 31 XII

Tabl. Population by age

As of 31 XII

Wiek Age	2015	2016	2017	
			ogółem total	Polska= 100 Poland = 100
EKONOMICZNE GRUPY WIEKU ECONOMIC AGE GROUPS				
Wiek przedprodukcyjny <i>Pre-working age</i>	418642	417570	417936	6,0
mężczyźni <i>males</i>	215123	214762	214773	6,0
kobiety <i>females</i>	203519	202808	203163	6,0
Wiek produkcyjny <i>Working age</i>	1530471	1508942	1486320	6,3
mężczyźni 18-64 lata <i>males 18-64</i>	808938	798979	788555	6,3
kobiety 18-59 lat <i>females 18-64</i>	721533	709963	697765	6,3
mobilny 18-44 lata <i>mobility age 18-44</i>	944735	933002	919662	6,2
mężczyźni <i>males</i>	480838	474942	468362	6,2
kobiety <i>females</i>	463897	458060	451300	6,2
niemobilny <i>non-mobility age</i>	585736	575940	566658	6,5
mężczyźni 45-64 lata <i>males 45-64</i>	328100	324037	320193	6,5
kobiety 45-59 lat <i>females 45-59</i>	257636	251903	246465	6,6
Wiek poprodukcyjny <i>Post-working age</i>	544490	558811	572059	7,2
mężczyźni 65 lat i więcej <i>males 65 and more</i>	164057	170568	176541	6,9
kobiety 60 lat i więcej <i>females 60 and more</i>	380433	388243	395518	7,3
BIOLOGICZNE GRUPY WIEKU BIOLOGICAL AGE GROUPS				
0-14 lat	349104	349643	351534	6,0
15-64	1704537	1681032	1656809	6,4
65 lat i więcej <i>65 and more</i>	439962	454648	467972	7,2
EDUKACYJNE GRUPY WIEKU EDUCATIONAL AGE GROUPS				
3- 6 lat	99556	95399	92852	6,1
7-12	139275	144280	147376	6,1
13-15	66695	65062	64908	6,1
16-18	71700	69455	67858	6,0
19-24 lata	177105	169435	161621	6,2

Ruch naturalny ludności

Zjawiska demograficzne, określane jako ruch naturalny ludności (urodzenia i zgony oraz małżeństwa, separacje i rozwody), wpływają zarówno na zmiany w stanie, jak i w strukturze ludności.

Tabl. Urodzenia i zgony

Tabl. Births and deaths

Wyszczególnienie Specification	2015	2016	2017	
			ogółem total	Polska= 100 Poland = 100
W LICZBACH BEZWGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS				
Urodzenia żywe Live births	22113	22794	23782	5,9
Zgony Deaths	31125	30213	31172	7,7
w tym niemowląt of which infants	106	86	110	6,9
Przyrost naturalny Natural increase	-9012	-7419	-7390	x
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION				
Urodzenia żywe Live births	8,85	9,16	9,59	x
Zgony Deaths	12,46	12,14	12,57	x
w tym niemowląt ^a of which infants ^a	4,79	3,77	4,63	x
Przyrost naturalny Natural increase	-3,61	-2,98	-2,98	x

a Na 1000 urodzeń żywych.

a Per 1000 live births.

W 2017 r. odnotowano 23,8 tys. **urodzeń żywych**, tj. o 4,3% więcej niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 3,1% w 2016 r.). W Polsce liczba urodzeń zwiększyła się w skali roku o 5,2% (wobec wzrostu o 3,5% w 2016 r.). **Współczynnik urodzeń** (liczba urodzeń żywych na 1000 mieszkańców) ukształtował się w województwie łódzkim w 2017 r. na poziomie 9,59‰) – o 0,43 punktu promilowego wyższym niż w roku poprzednim (dla Polski wskaźnik ten wyniósł 10,46‰). W miastach na 1000 ludności przypadło 9,20 urodzeń żywych, na wsi – 10,24. Najwyższy wskaźnik natężenia urodzeń odnotowano w powiecie bełchatowskim (10,90‰) oraz powiecie wierszowski (10,85‰), najniższy natomiast w powiecie kutnowskim (8,68‰).

Urodzenia uzależnione są od liczby potencjalnych matek, tzn. kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat) oraz ich płodności określanej częstością urodzeń. W 2017 r. w województwie łódzkim współczynnik płodności osiągnął wartość 42,01 co oznacza, że na 1000 kobiet w wieku rozrodczym przypadają 42 urodzenia żywe (w 2016 r. – prawie 40). Korzystniej niż przed rokiem ukształtował się współczynnik dzietności, który w 2017 r. wyniósł 1,41 wobec 1,32 rok wcześniej (w skali kraju przyjął wartość 1,45, wobec 1,36 w 2016 r.). W roku 2017, podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej urodzeń zanotowano wśród kobiet w grupie wieku 30-34 lat (34,4% wszystkich urodzeń żywych) oraz w grupie wieku 25-29 lat (32,9% wszystkich urodzeń żywych). Przeciętny wiek matek (mediana), które urodziły dziecko w 2017 r., podobnie jak rok wcześniej, wyniósł 30 lat, a rodzających po raz pierwszy – 28 lat.

W 2017 r. **zmarło** 31,2 tys. osób, tj. o 3,2% więcej niż przed rokiem (wobec spadku o 2,9% w 2016 r.) W kraju liczba zgonów zwiększyła się o 3,8% (wobec spadku o 1,8% w 2016 r.). Zgony mężczyzn stanowiły 51,0% ogólnej liczby zgonów (przed rokiem 51,1%). Dla Polski udział ten zmniejszył się z 52,1% w 2016 r. do 51,6% w 2017 r.

Współczynnik zgonów ukształtował się na poziomie 12,57‰ (dla Polski wyniósł 10,48‰). Podobnie jak rok wcześniej, liczba zgonów przypadająca na 1000 mieszkańców, była nieco wyższa w miastach (12,82‰) niż na wsi (12,14‰). Większe zróżnicowanie współczynnika zgonów odnotowano między poszczególnymi powiatami. Najwyższe wartości przyjął w Łodzi (14,49‰) oraz powiatach: kutnowskim (13,36‰) i łęczyckim (13,02‰), natomiast najniższe w powiecie bełchatowskim (9,14‰).

Głównymi przyczynami zgonów odnotowanymi w województwie łódzkim w 2016 r. pozostały choroby układu krążenia – 40,4% zgonów oraz nowotwory – 25,2%. W przypadku mężczyzn udziały te wyniosły odpowiednio 34,8% oraz 26,4%, natomiast w przypadku kobiet – 46,2% oraz 23,9%.

Konsekwencją znaczącej przewagi liczby zgonów nad liczbą urodzeń w województwie łódzkim jest trwający od kilku lat **ubytek naturalny ludności**. Jednak różnica ta zmniejszyła się w 2017 r. do poziomu minus 7390 osób, podczas gdy rok wcześniej wyniosła minus 7419. Wskaźnik przyrostu naturalnego (na 1000 mieszkańców) pozostał na poziomie z roku poprzedniego i wyniósł minus 2,98‰ (dla Polski minus 0,02‰). Podobnie jak w poprzednich latach, współczynnik ten przyjmował wartości najniższe w kraju.

Ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego odnotowano zarówno w miastach, jak i na wsi, jednak w miastach był on zdecydowanie niższy (minus 3,62‰ wobec minus 1,90‰). W niemal wszystkich powiatach liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców najniższym wskaźnikiem charakteryzowały się: Łódź (minus 5,45‰), powiat kutnowski (minus 4,68‰) oraz pabianicki (minus 3,72‰). Jedynie powiat bełchatowski, miasto Skierniewice oraz powiat wieruszowski zanotowały w 2017 r. dodatni wskaźnik przyrostu naturalnego (odpowiednio 1,76‰, 1,22‰ oraz 0,02‰).

Tabl. Matżeństwa, separacje i rozwody

Tabl. Marriages, separations and divorces

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2015	2016	2017	
			ogółem <i>total</i>	Polska= 100 <i>Poland = 100</i>
W LICZBACH BEZWGLĘDNYCH <i>IN ABSOLUTE NUMBERS</i>				
Matżeństwa <i>Marriages</i>	11456	11712	11542	6,0
cywilne <i>civil</i>	4198	4271	4349	6,0
wyznaniowe ze skutkami cywilnymi <i>religious with civil law consequences</i>	7258	7441	7193	6,0
Separacje <i>Seperations</i>	105	115	95	6,1
Rozwody <i>Divorces</i>	3806	4086	4420	6,8
w tym po okresie separacji <i>of which after seperations</i>	69	64	58	6,1
NA 1000 LUDNOŚCI <i>PER 1000 POPULATION</i>				
Matżeństwa <i>Marriages</i>	4,59	4,71	4,65	x
Separacje <i>Seperations</i>	0,04	0,05	0,04	x
Rozwody <i>Divorces</i>	1,52	1,64	1,78	x

W 2017 r. w województwie łódzkim zawarto 11,5 tys. **małżeństw**, tj. o 1,5% mniej niż w roku poprzednim. Spadek liczby zawartych małżeństw odnotowano po trzyletnim okresie wzrostu. W skali całego kraju liczba małżeństw zmniejszyła się o 0,5%. Jedynie w pięciu województwach zanotowano wzrost liczby małżeństw, tj. w województwach: warmińsko-mazurskim (o 2,1%), małopolskim i mazowieckim (o 1,7%), pomorskim (o 1,6%) oraz dolnośląskim (o 0,3%).

Małżeństwa zarejestrowane w 2017 r. w miastach stanowiły 62,0% ogółu małżeństw, jednak częstość zawierania małżeństw w miastach była niższa niż na wsi. Wskaźnik natężenia małżeństw (liczba małżeństw na 1000 mieszkańców) w miastach wyniósł 4,59‰, podczas gdy na wsi 4,76‰. Liczba nowo zawartych małżeństw ogółem w województwie łódzkim w przeliczeniu na 1000 ludności (4,65‰) była najniższa w skali kraju. Dla Polski omawiany współczynnik wyniósł 5,01‰.

Małżeństwa wyznaniowe ze skutkami cywilnymi w 2017 r. stanowiły 62,3% ogółu małżeństw zawartych w województwie i udział ten był niższy o 1,2 p. proc. niż rok wcześniej. W skali kraju również odnotowano spadek udziału małżeństw wyznaniowych do 62,3% wobec 63,0% w 2016 r.

Zarówno kobiety jak i mężczyźni, podobnie jak w roku poprzednim, najczęściej zawierali związek małżeński w wieku 25-29 lat (odpowiednio 41,4% ogółu kobiet oraz 40,6% ogółu mężczyzn). Wyznaczony wiek środkowy (mediana) nowożeńców wstępujących w związki małżeńskie po raz pierwszy, nie zmienił się w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł w przypadku kobiet 27 lat, zaś w przypadku mężczyzn 29 lat. Małżeństwa pierwsze (związek kawalera z panną) stanowiły 79,1% związków małżeńskich zawartych w 2017 r.

W 2017 r. orzeczono 95 **separacji**, tj. o 17,4% mniej niż w stosunku do roku poprzedniego, w którym odnotowano wzrost o 9,5%. W Polsce orzeczono o 2,7% mniej separacji (wobec spadku o 5,2% w 2016 r.). W województwie łódzkim w ciągu 2017 r. zniesiono 35 separacji, czyli o 20 więcej niż rok wcześniej.

W ciągu 2017 r. **rozwiódło się** 4,4 tys. par małżeńskich – o 8,2% więcej niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 7,4% w 2016 r.). Zdecydowanie więcej rozpadów związków odnotowano w miastach (74,6% ogólnej liczby rozwodów). W skali całego kraju liczba rozwodów zwiększyła się w 2017 r. o 2,8% (wobec spadku o 5,6% w 2016 r.). Zarówno w przypadku województwa, jak i całego kraju, w około 2/3 przypadków, powództwo o rozwód wniosła kobieta. Na 1000 nowo zawartych małżeństw przypadają 383 orzeczone rozwody (349 w 2016 r.), w Polsce wskaźnik ten wyniósł 337 (wobec 328 w 2016 r.).

W 2017 r. w województwie łódzkim najwięcej rozwodzących się małżeństw, podobnie jak w latach poprzednich, stanowiły małżeństwa bezdzietne – 41,1% (40,4% w 2016 r.), a także małżeństwa z jednym dzieckiem poniżej 18 roku życia – 37,4% (wobec 37,8% w 2016 r.). Najwięcej małżeństw, tj. 77,5% (wobec 75,4% w 2016 r.) rozwiązano bez orzekania o winie. Rozwody orzeczone z winy męża stanowiły 15,0% rozwodów (17,0% w 2016 r.), orzeczone z winy żony – 3,3% (wobec 3,7% w 2016 r.), zaś z winy obu stron – 4,2% (wobec 3,8% w 2016 r.).

Migracje ludności

Obok ubytku naturalnego ludności na spadek liczby ludności województwa łódzkiego wpływ miało także, obserwowane od kilku lat, ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały.

W 2017 r., w województwie łódzkim, odnotowano 20,9 tys. zameldowań w ramach ruchu migracyjnego wewnętrznego oraz 0,5 tys. z zagranicy. Jednocześnie 22,8 tys. osób wymeldowało się z pobytu stałego w inne miejsce w Polsce oraz 0,4 tys. osób za granicę. **Saldo migracji stałej** ukształtowało się zatem na poziomie minus 1,8 tys. osób (wobec minus 1,4 tys. osób w 2016 r.). Natomiast saldo migracji zagranicznych osiągnęło w łódzkim wartość dodatnią i wyniosło 0,2 tys. osób. W skali całego kraju saldo migracji zagranicznej również przyjęło wartość dodatnią – 1,4 tys. osób.

Odnotowany w województwie łódzkim **ubytek migracyjny w ruchu wewnętrznym**, podobnie jak w latach poprzednich, dotyczył jedynie miast, gdzie w 2017 r. wyniósł minus 4,0 tys. osób (wobec 3,9 tys. w 2016 r.). Na wsi natomiast odnotowano wzrost liczby ludności w wyniku przemieszczeń o 2,1 tys. osób (wobec 2,2 tys. w 2016 r.).

Tabl. Migracje ludności na pobyt stałyTabl. *Migration of population or permanent residence*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2015	2016	2017	
			ogółem <i>total</i>	Polska= 100 <i>Poland = 100</i>
NAPŁYW <i>INFLOW</i>				
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>	21036	20681	21406	5,2
z miast <i>from urban areas</i>	12268	12281	12579	5,3
ze wsi <i>from rural areas</i>	8150	7777	8279	5,1
z zagranicy <i>from abroad</i>	.	623	548	4,1
Kobiety <i>Females</i>	11303	10973	11508	5,3
Mężczyźni <i>Males</i>	9733	9708	9898	5,1
ODPŁYW <i>OUTFLOW</i>				
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>	23107	22098	23195	5,6
z miast <i>from urban areas</i>	11357	11051	11584	5,4
ze wsi <i>from rural areas</i>	10788	10702	11235	6,0
z zagranicy <i>from abroad</i>	.	345	376	3,2
Kobiety <i>Females</i>	12502	11838	12430	5,7
Mężczyźni <i>Males</i>	10605	10260	10765	5,6
SALDO MIGRACJI NA 1000 LUDNOŚCI <i>NET MIGRATION PER 1000 POPULATION</i>				
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>	-0,83	-0,57	-0,72	x
Miasto <i>Urban areas</i>	-2,64	-2,37	-2,54	x
Wieś <i>Rural areas</i>	2,27	2,50	2,36	x

Większość **migracji wewnętrznych** odbywała się w obrębie województwa. W 2017 r. ten typ migracji stanowił 79,4% zameldowań oraz 72,6% wymeldowań. Najczęstszym kierunkiem ruchu ludności wewnątrz województwa były migracje z miast na wieś, które objęły 6,5 tys. osób, w przeciwnym kierunku (ze wsi do miast) przeprowadziło się 3,8 tys. osób.

W 2017 r., z innych regionów Polski, w województwie łódzkim na pobyt stały zameldowało się 4,3 tys. osób, z których 23,9% pochodziło z województwa mazowieckiego, 15,6% ze śląskiego, a 14,0% z wielkopolskiego. W tym czasie łódzkie opuściło 6,3 tys. osób, z których 36,4% zamieszkało w województwie mazowieckim, 11,8% w dolnośląskim, 10,6% w wielkopolskim, a 10,3% w śląskim.

Spośród 548 **imigrantów** najwięcej, tj. 189 przybyło z Wielkiej Brytanii (co stanowiło 34,5%), z Niemiec – 63 osoby (11,5%) oraz z Ukrainy – 40 osób (7,3%). Głównymi kierunkami **odpływu migracyjnego** mieszkańców województwa łódzkiego za granicę, podobnie jak w latach poprzednich, były: Wielka Brytania – 131 emigrujących (34,8%), Niemcy – 77 osób (20,5%) oraz Stany Zjednoczone – 28 osób (7,4%).

Podsumowanie

W województwie łódzkim od kilkunastu lat obserwuje się systematyczny spadek liczby ludności. W 2017 r. liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 0,4%, do poziomu 2476,3 tys. osób. Pomimo zaobserwowanego wzrostu liczby urodzeń (o 4,3%), kolejny rok z rzędu odnotowano ujemny przyrost naturalny.

W 2017 r. zarejestrowano 23,8 tys. urodzeń żywych, tj. o 988 więcej niż w 2016 r. Od dwóch lat rodzi się więcej dzieci – w 2016 r. liczba urodzeń była wyższa o 681 niż w roku poprzednim. Współczynnik urodzeń zwiększył się w 2017 r. o 0,43 punktu promilowego do poziomu 9,59‰. Na wsi rodzi się relatywnie więcej dzieci – w 2017 r. współczynnik urodzeń kształtował się tam na poziomie 10,24‰, a w mieście – na poziomie 9,20‰.

Według danych dla województwa łódzkiego w 2017 r. zmarło 31,2 tys. osób. W stosunku do 2016 r. liczba zgonów wzrosła o 959, zaś współczynnik zgonów był wyższy o 0,43 punktu promilowego i wyniósł 12,57‰. Natężenie zgonów jest wyższe w miastach, gdzie odnotowano także większy wzrost w odniesieniu do roku poprzedniego – o 0,46 punktu promilowego do poziomu 12,82‰, podczas gdy na wsi – o 0,37 punktu promilowego, do poziomu 12,14‰.

W konsekwencji, przyrost naturalny (różnica między liczbą urodzeń żywych i liczbą zgonów) był ujemny i wyniósł minus 7390. Współczynnik przyrostu naturalnego kształtował się na poziomie minus 2,98%. Oznacza to, że w 2017 r., w wyniku ruchu naturalnego, na każdy 1 tysiąc ludności województwa ubyły 2 osoby.

W 2017 r. zawarto prawie 12 tys. związków małżeńskich – o 170 mniej niż w roku poprzednim. Współczynnik małżeństw zmniejszył się i wyniósł 4,7‰. Zmniejszył się udział małżeństw wyznaniowych ze skutkami cywilnymi i wyniósł 62,3%. Liczba małżeństw cywilnych wzrosła w ciągu roku o blisko 2%.

Rozwiodło się 4,4 tys. par małżeńskich – ponad 300 więcej niż w 2016 r., a w przypadku kolejnych 95 orzeczono separację. Współczynnik rozwodów wzrósł do poziomu 1,8‰. Liczba rozwodów w miastach jest prawie 3-krotnie wyższa niż na wsi, a współczynnik prawie dwukrotnie. W 2017 r. w miastach rozwiodło się 3,2 tys. małżeństw, współczynnik wyniósł 2,0‰. Podobne zróżnicowanie ma miejsce w przypadku separacji – 70 orzeczeń w miastach oraz 25 wśród mieszkańców wsi.

Prawie 17 tys. osób zmieniło adres stałego zameldowania przeprowadzając się do innej gminy. Od kilkunastu lat, w wyniku migracji wewnętrznych, mieszkańców zyskują tereny wiejskie – w 2017 r. dodatnie saldo dla wsi wyniosło 2,1 tys. osób.

Migracje zagraniczne są drugim obok ruchu naturalnego elementem wpływającym na ogólną liczbę ludności Polski. Z danych pochodzących z rejestru PESEL wynika, że saldo migracji zagranicznych na pobyt stały osiągnęło w 2017 r. wartość 172 osoby, co oznacza, że liczba emigracji była mniejsza od liczby imigracji. Na pobyt stały zameldowało się 548 osób mających poprzednio stałe miejsce zamieszkania za granicą, z kolei wyjazd na pobyt stały za granicę zgłosiło 376 osób.

Summary

Over the last years consecutive decline in population of the łódzkie voivodship was observed. In 2017 the population of voivodship decreased by 0.4% and amounted to 2476.3 thous. people. Though increase of the number of births has appeared (by 4.3%), deepening negative population growth was noted.

In 2017, 23.8 thous. of live births were registered, 988 more than in 2016. For two years, the number of births is growing – in 2016, it was born by 681 children more than in the previous year. The birth rate increased by 0.43 of the promile point (pp.) to the level of 9.59‰. There are relatively more children born in the rural areas. In 2017 the birth rate there was at 10.24‰, and in the urban areas 9.20‰.

According to the data for the łódzkie voivodship in 2017 31.2 thous. persons died. In relation to the 2016 number of deaths increase by 959. the death rate was higher by 0.43 pp. and it was 12.57‰. The intensity of deaths is higher in urban areas, there was also a greater increase compared to the previous year - by 0.46 pp. to the level of 12.82‰, in the rural areas by 0.37 pp. up to 12.14‰.

Consequently, the natural increase (the difference between the number of live births and the number of deaths) was negative, and amounted to almost minus 7390. The rate was at the level of -2.98‰. It means that in 2017, as a result of natural movement, there was 2 persons less per each 1 thous. of łódzkie voivodship inhabitants.

Less than 12 thous. of marriages were contracted - that is 170 less than in the previous year. The rate of marriages decreased to the level of 5.0‰. The share of religious marriages (i.e. those contracted in churches and simultaneously registered in the Registry Office) decreased and amounted to 62.3%. The number of marriages with civil law consequences increased by nearly 2%.

4,4 thous. married couples divorced, i.e. less than 300 more than in 2016, and in the case of another 95 marriages were given separation. The divorce rate amounted to 1.8‰. The number of divorces in urban areas is almost three times higher than in rural areas, and the ratio is almost doubled - in 2017, 3,2 thous. divorced marriages in cities, and the rate was 2.0‰. Similarly, differentiation takes place in the case of separation - registered 70 in urban areas and 25 in rural areas;

Almost 17 thous. persons changed their place of permanent stay by moving to another gminas. For more than ten years, rural areas have been gaining inhabitants as a result of internal migrations - in 2017, the positive net internal migration for the rural areas amounted to 2,1 thous. persons.

International migration are the second element influencing on the total number of the population. The data coming from the PESEL register indicate that the number of immigration was higher than number of emigration. In 2017 net international migration was 172. 548 persons with previous permanent residence abroad made registration for permanent residence in Poland, and 376 persons notified the departure for permanent residence abroad.

Uwagi metodologiczne

1. Informacje o liczbie i strukturze ludności prezentowane w tej publikacji opracowano według krajowej definicji zamieszkania. Oznacza to, że bilans nie obejmuje osób przybyłych z zagranicy na pobyt czasowy (bez względu na okres ich czasowego przebywania), natomiast ujmuje stałych mieszkańców Polski przebywających czasowo za granicą (bez względu na okres ich nieobecności).

Dane o liczbie ludności i strukturze zostały opracowane **metodą bilansową**¹, wg następującego schematu:

- Stan ludności na początek okresu (roku)
- + urodzenia żywe
- zgony
- + zameldowania na pobyt stały (z innych jednostek podziału terytorialnego i z zagranicy)
- wymeldowania z pobytu stałego (do innych jednostek podziału terytorialnego i z granicę)
- + zameldowania na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (z innych jednostek podziału terytorialnego)
- wymeldowania z pobytu czasowego ponad 3 miesiące (do innych jednostek podziału terytorialnego)
- +(-) przesunięcia ludności z tytułu zmian administracyjnych
- = Stan ludności na końcu okresu (roku).

Od 2010 r. podstawą (bazą wyjściową) bilansu są wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z dnia 31.03.2011 r., a dane składowe (urodzenia, zgony i migracje) pochodzą z rejestrów urzędów stanu cywilnego i biur ewidencji poszczególnych gmin oraz z rejestru PESEL.

Liczbę **ludności na 1 km²** w przekroju jednostek podziału terytorialnego obliczono na podstawie danych o powierzchni wyrażonej w hektarach.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność **w wieku mobilnym**, tj. w wieku 18-44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45-64 lata, kobiety 45-59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- **małżeństwa** – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- **separacje** – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka na stałe za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- **rozwoły** – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka na stałe za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- **urodzenia** – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- **zgony** – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

4. Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

5. Przez niemowlęta rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

6. Dane o małżeństwach uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

¹ Szczegółowe informacje metodologiczne są dostępne w Roczniku Demograficznym GUS w uwagach do działu „Stan i struktura ludności”.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

7. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga jeszcze nie osiągnęła.

8. Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

9. Współczynniki reprodukcji ludności:

– **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu częściowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,

– **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),

– **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

10. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. (w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 1 I 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji zmian w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych.

Dane o ludności według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano przyjmując górną granicę dla wieku produkcyjnego 59/64 lata oraz dolną granicę wieku poprodukcyjnego 60/65 lat, patrz pkt. 2

11. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

12. Dane o migracjach zagranicznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

13. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI.

Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są opracowaniach branżowych GUS.

Methodological notes

1. The data on the number and structure of population presented in this publication have been developed according to the national definition of residence. This means that the population balance does not include persons who have arrive from abroad for temporary stay (regardless of the duration of their temporary stay), but included permanent residents of Poland temporarily staying abroad (regardless of the duration of their absence).

Data on size of population have been prepared using the **balance method**², according to the following pattern:

- Size of population at the beginning of the period (year)
- + life births
- deaths
- + registrations for permanent residence (moving from other units of territorial division and from abroad)
- deregistration from permanent residence (in connection with moving to other units of territorial division and abroad)
- + registration for temporary stay above 3 months (moving from other units of territorial division)
- deregistration from temporary stay above 3 months (in connection with moving to other units of territorial division)
- +(-) changes in population caused by administrative changes
- = Size of population at the end of the period (year).

Since 2010 the basis of the balance are the results of the Population and Housing Census held on March 31, 2011, and component data (births, deaths and migration) comes from the reports of civil status offices, local registration offices of individual gminas and PESEL register.

The population per 1 km² across the units of territorial division was calculated according to data on area in hectares.

2. The working age population refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18-44) and **non-mobility** (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- **marriages** – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used),
- **separations** – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used),
- **divorces** – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken),
- **births** – according to the mother's place of permanent residence,
- **deaths** – according to the place of permanent residence of the deceased.

4. Natural increase was compiled as a difference between live births and deaths in a selected period.

5. Infant is a child under the age of 1.

6. The data on marriages refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonic laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

² Detailed methodological information is available in the Demographic Yearbook in the notes to the section „State and population structure”.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

7. Median age of population is a parameter determining the exact age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

8. Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age--specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over – to the group 45-49.

9. Reproduction rates:

– **total fertility rate** refers to the average number of children which would be born to a woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,

– **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),

– **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

10. Population projection until 2050 was calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 XII 2013 (in administrative division valid as 1 I 2014) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration.

Data about population by working and post--working age are given assuming the upper limit of the work age 59/64 and the lower limit of the post-working age 60/65; see point 2.

11. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

12. Data regarding international migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

13. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI.

Broader information and detailed methodological description are published in branch statistical publications of the Central Statistical Office.

Mapa administracyjna województwa łódzkiego

Stan w dniu 31 XII 2017

Administrative map of łódzkie voivodship

As of 31 XII 2017

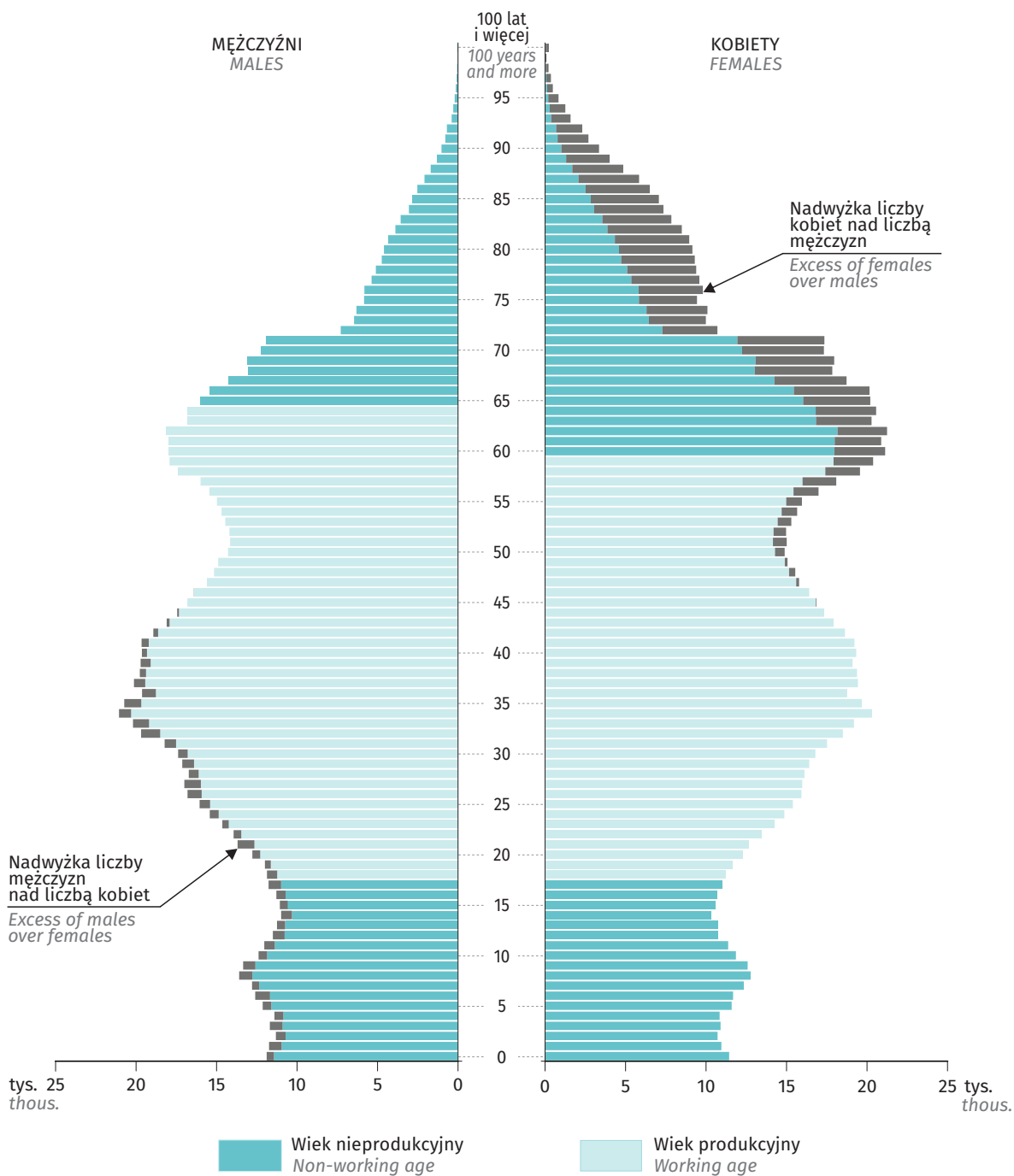
 Granica województwa
Voivodship's border

 Granice gmin
Gmina's border

 Granice powiatów
Powiat's border

ŁÓDŹ Nazwy miast na prawach powiatu
Names of cities with powiat status

Ludność według płci i wieku w 2017 r.
Stan w dniu 31 XII
Population by sex and age in 2017
As of 31 XII

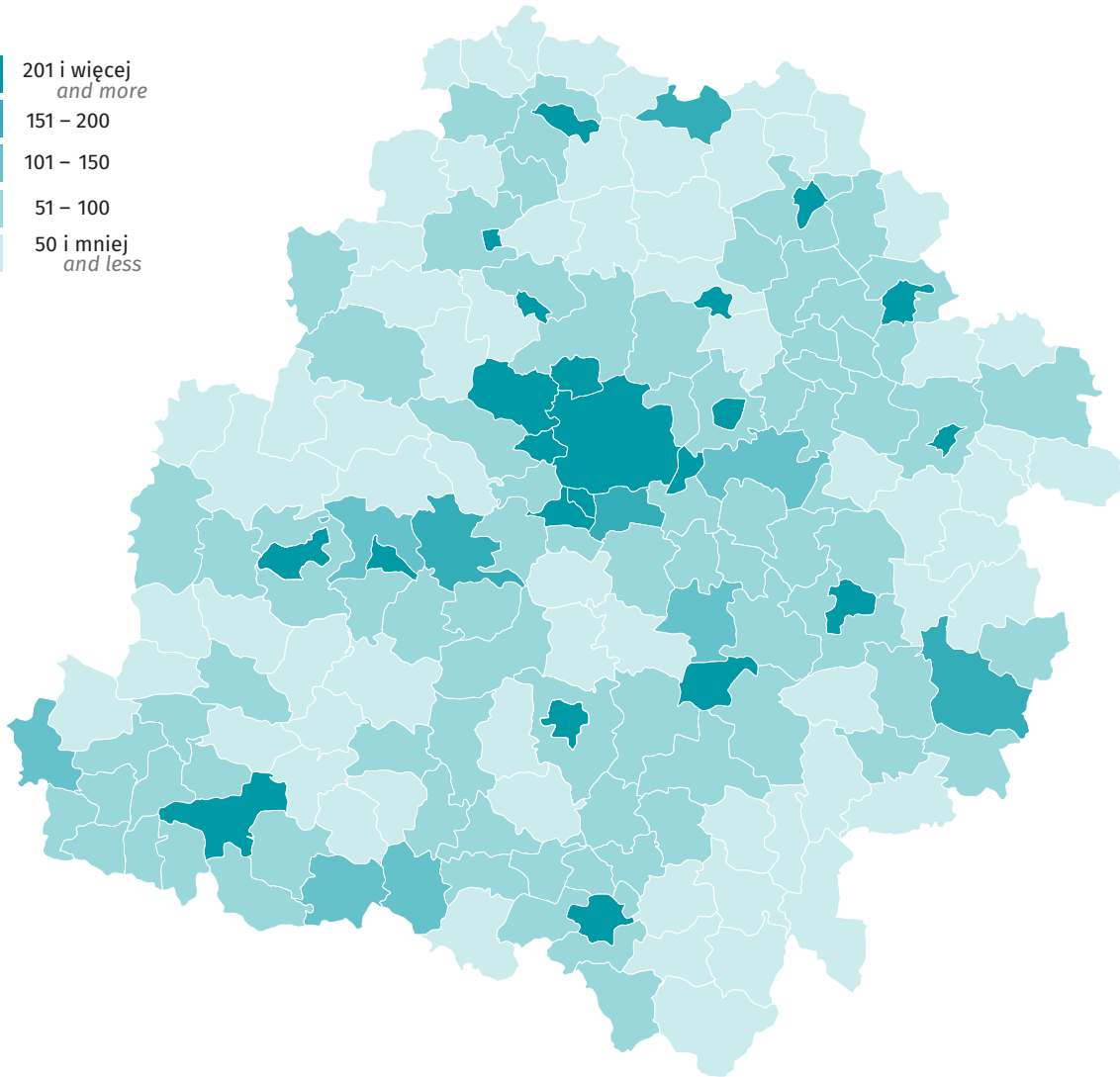
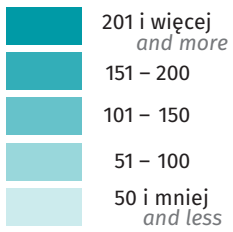
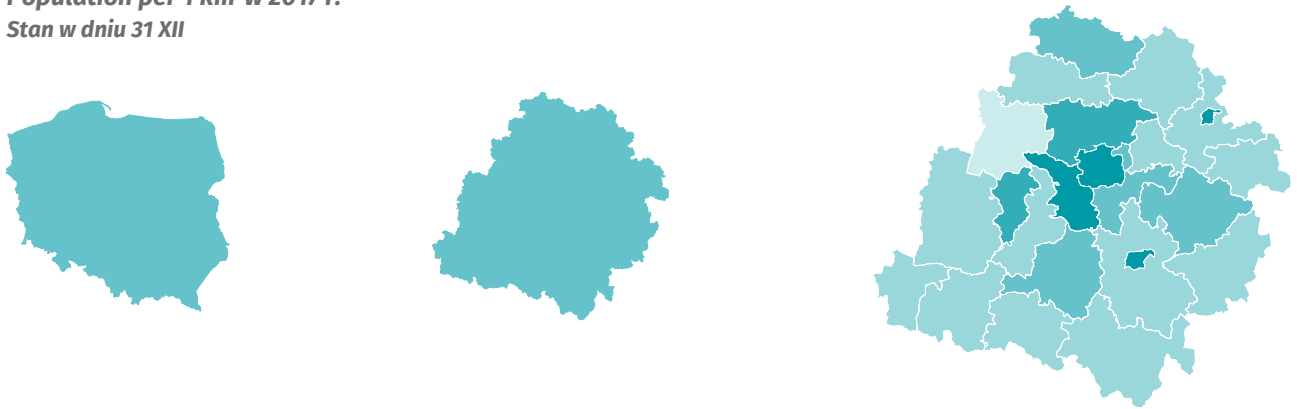

Ludność na 1 km² w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

Population per 1 km² w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

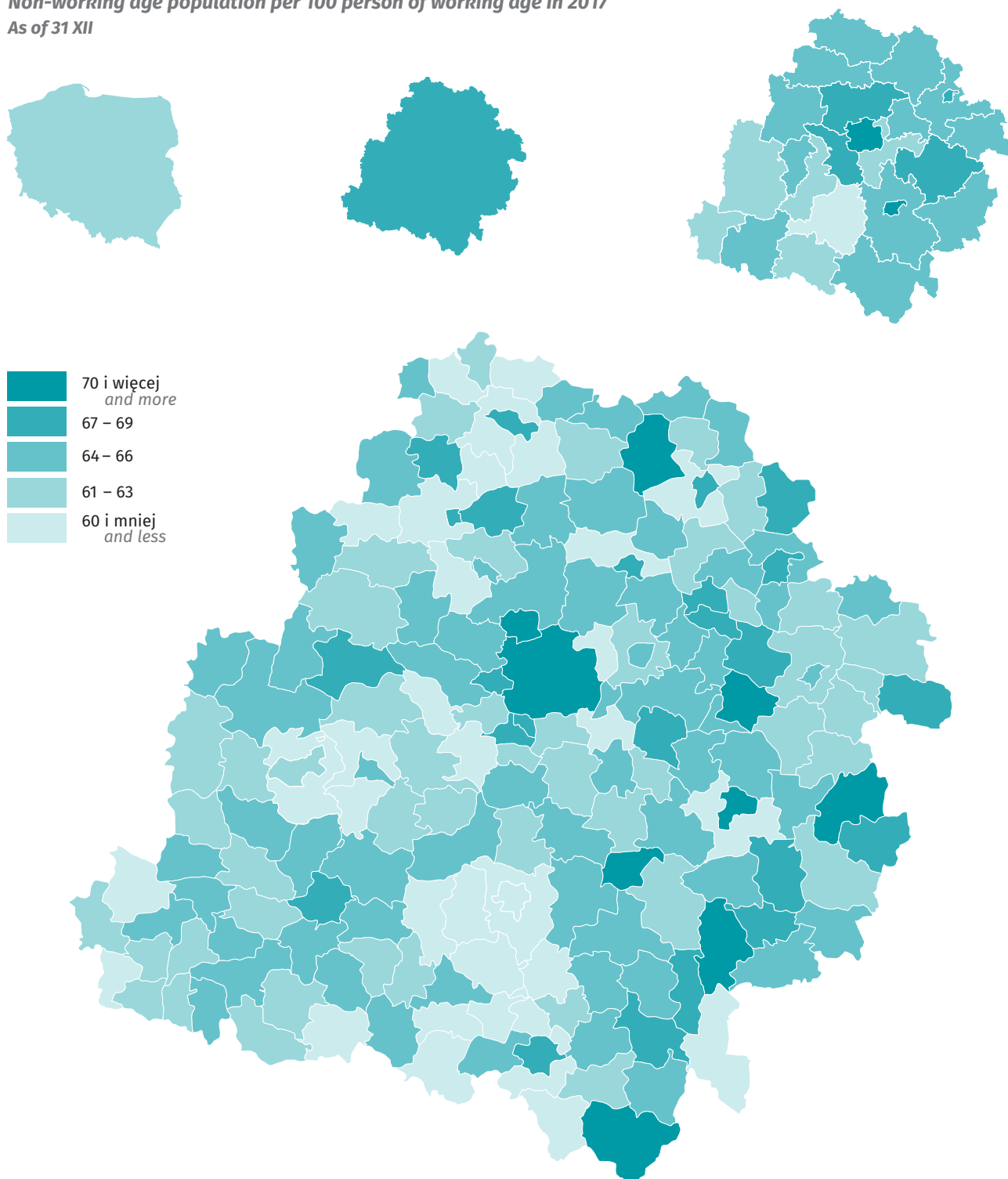

Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2017 r.

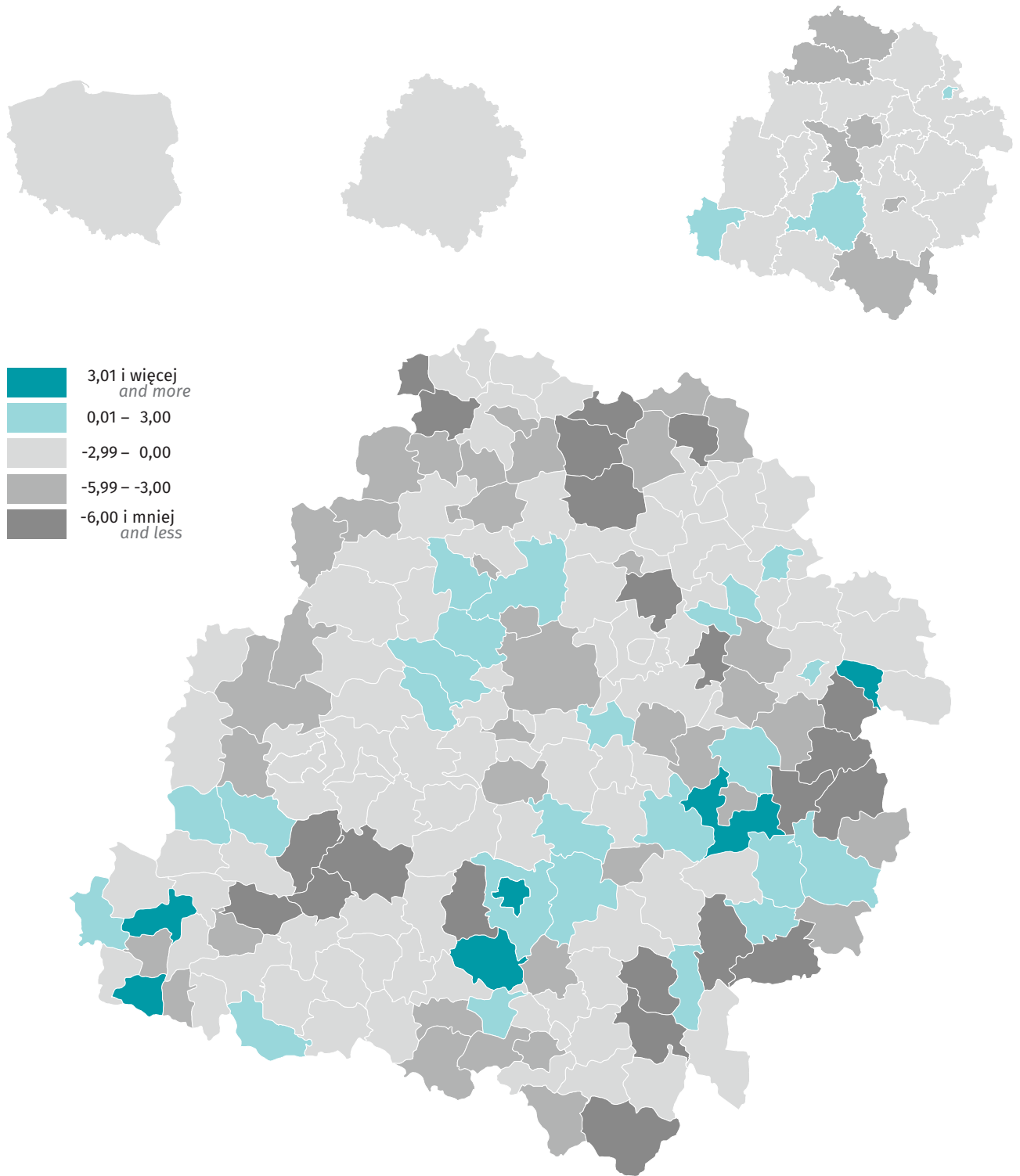
Stan w dniu 31 XII

Non-working age population per 100 person of working age in 2017

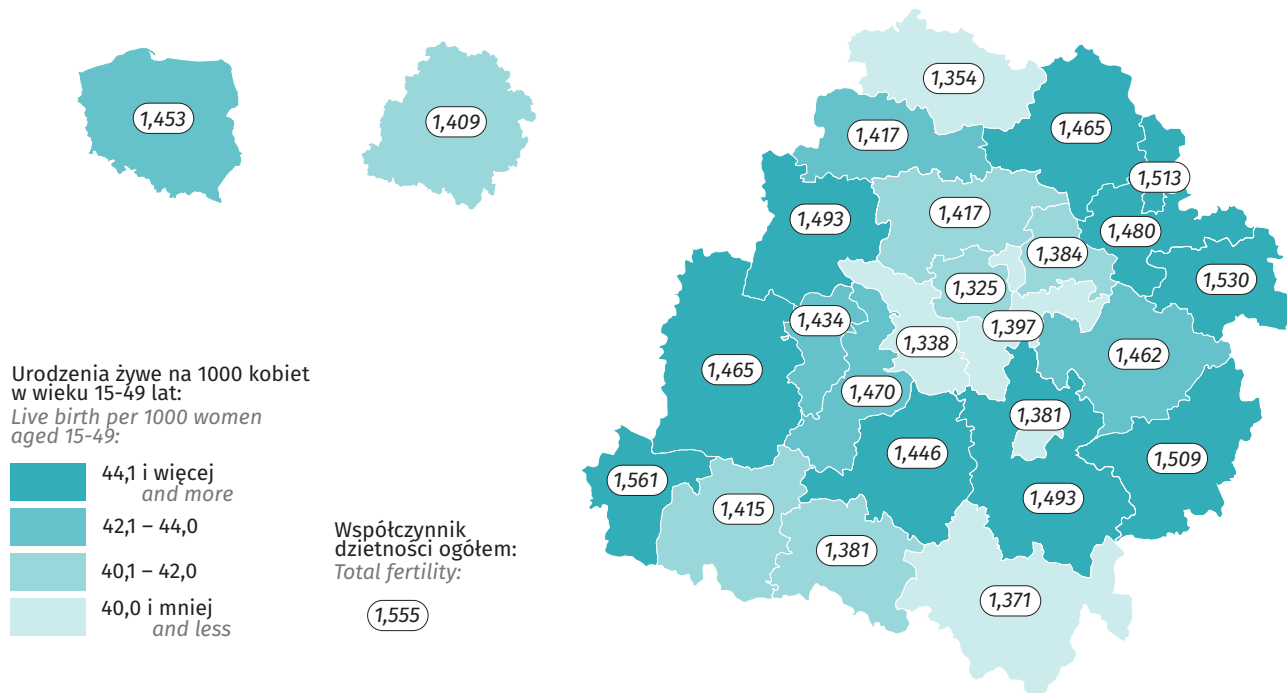
As of 31 XII

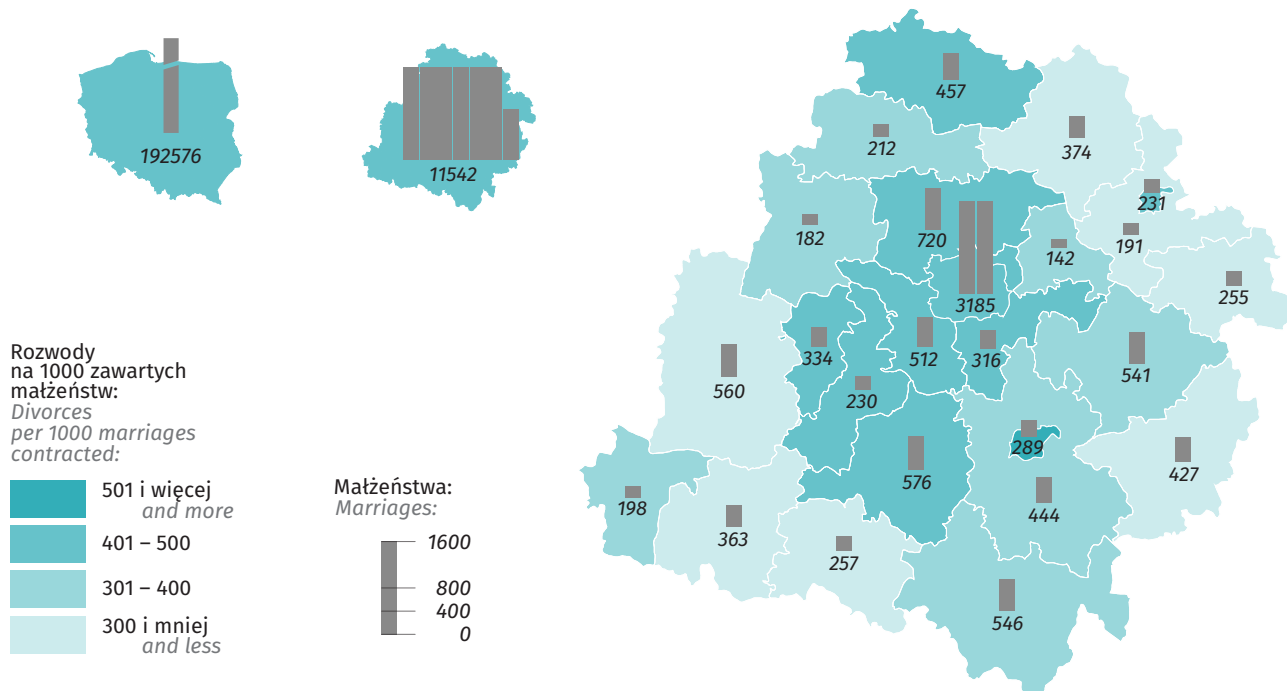
Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2017 r.
Natural increase per 1000 population in 2017

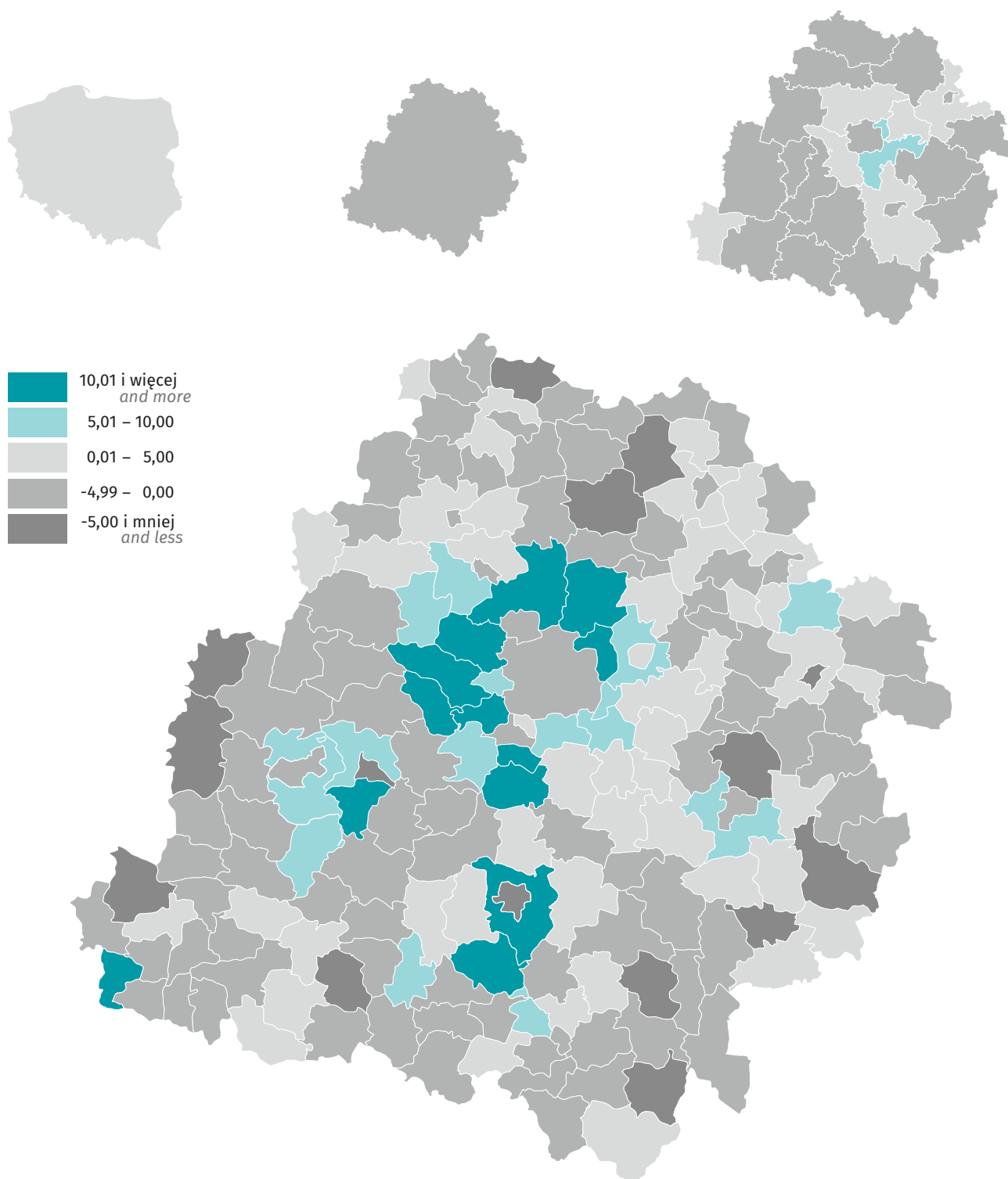
Płodność i dzietność kobiet w 2017 r.
Female fertility in 2017

Małżeństwa zawarte i rozwody w 2017 r.
Marriages contracted and divorces in 2017

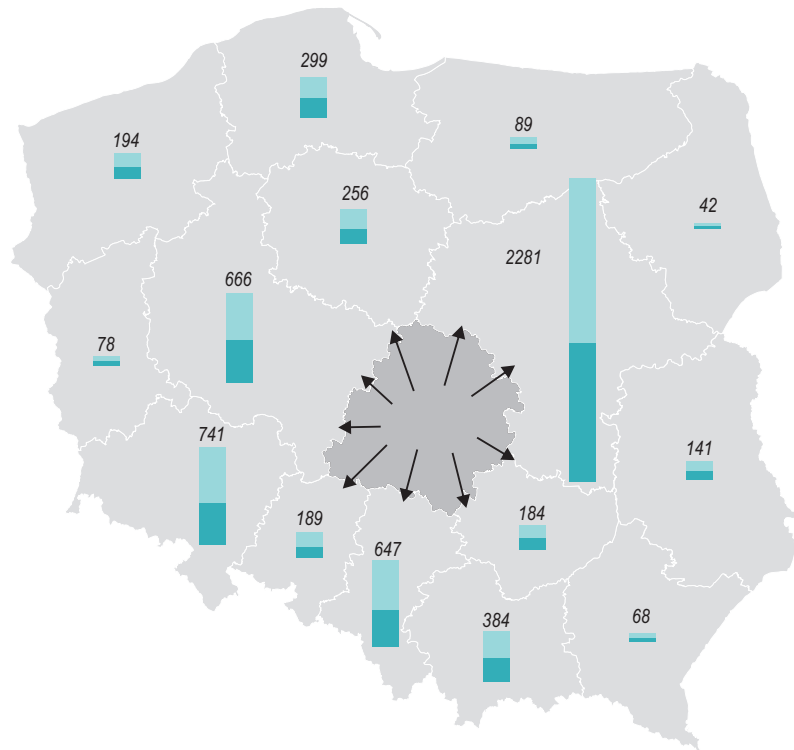
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2017 r.
Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in 2017

Migracje wewnętrzne na pobyt stały w 2017 r.
Internal migration for permanent residence in 2017

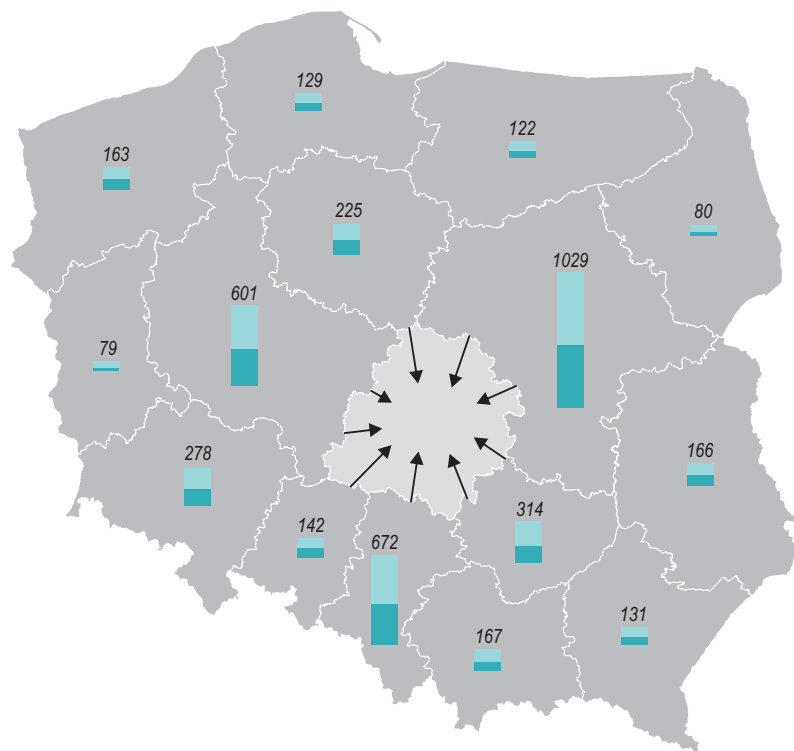
Migracje z województwa łódzkiego:
Migration from łódzkie voivodship:

500 osób
persons
 Kobiety
Women
 Mężczyźni
Men

Migracje do województwa łódzkiego:
Migration to łódzkie voivodship:

500 osób
persons
 Kobiety
Women
 Mężczyźni
Men

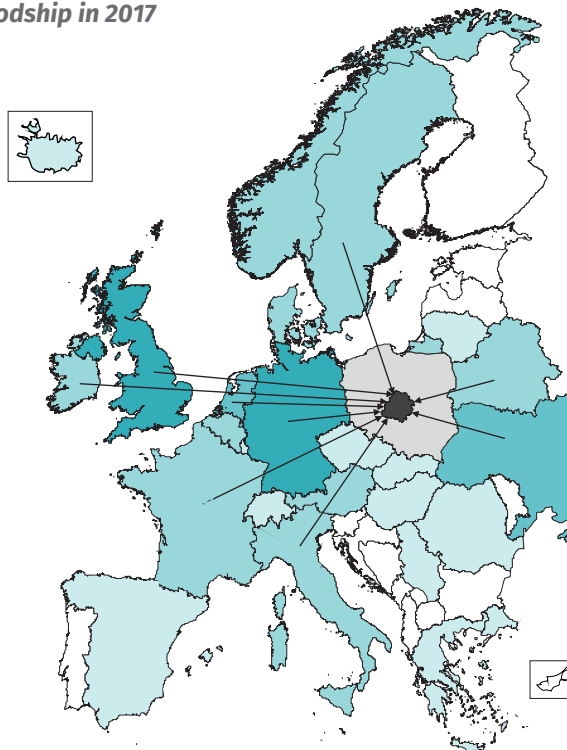
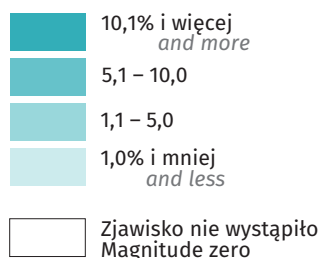

Główne kierunki imigracji europejskich do województwa łódzkiego w 2017 r.
Main directions of europe immigration to the łódzkie voivodship in 2017

Imigranci/Immigrants:

Białoruś/Belarus- 8
 Francja/France - 8
 Holandia/Netherlands - 34
 Irlandia/Ireland - 23
 Niemcy/Germany - 63
 Szwecja/Sweden - 8
 Ukraina/Ukraine - 40
 Wielka Brytania/United Kingdom - 189
 Włochy/Italy - 21

Pozostałe kraje europejskie - 55
 Other european coutries

Główne kierunki emigracji europejskich z województwa łódzkiego w 2017 r.
Main directions of europe emigration from łódzkie voivodship in 2017 r.

Emigranci/Emigrants:

Dania/Denmark - 8
 Francja/France - 9
 Hiszpania/Spain - 8
 Holandia/Netherlands - 18
 Irlandia/Ireland - 13
 Niemcy/Germany - 77
 Norwegia/Norway - 13
 Szwecja/Sweden - 10
 Wielka Brytania/United Kingdom - 131

Pozostałe kraje europejskie - 32
 Other european coutries

